

Landbruks- og matdepartementet	
Saksnr.: 04/2238	Doknr.: 9
Mottatt: 22 JUN 2005 LP/SF	
Saksbeh.: SSA	Ark.: 547.4
Kopi:	Avskr.:

Det Kongelige Landbruks- og Matdepartement
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO
att.: Sigurd Sandaaker

Fiskå, 20. juni 2005

Deres ref.: 200402238-/SSA

Vedr. "Høring – forslag til endring i forskrift om prisnedskrivningstilskudd, matkorntilskudd og prisutjevningsbeløp på kraftfôr under markedsordningen for korn."

Innledning

Høringen har som utgangspunkt at import av soyamel fra GSP-land er en trussel mot omsetningen av norsk korn. Dette mener Fiskå Mølle er feil. Importert soyamel har en høyere protein-% enn soyamel fra Denofa, forskjellen er normalt 2-4 %-poeng. Det høyere proteininnholdet i importert soyamel skyldes at soyamel fra Denofa har et høyere innhold av trevler. Behovet for soyamel i kraftfôret reduseres derfor ved bruk av importert soyamel og dette vil medføre et økt behov for norsk korn. Utfra dette avvises påstanden om at importert soyamel er en trussel mot omsetningen av norsk korn.

Når importert soyamel vil øke forbruket av norsk korn ser vi heller ingen grunn for at dette forslaget skal ha en forkortet høringsfrist. For å sikre en grundig gjennomgang av saken vil vi derfor be om at saken utredes videre og sendes ut på nytt med normal høringsfrist på 3 måneder.

Kommentarer til høringen

I høringsforslaget påpekes det at det i Denofas engrospris er lagt inn kostnadsdekning knyttet til kravet om at varen skal være GMO-fri og fri for salmonella. Det påstås videre at hovedårsaken til merprisen fra Denofa er de ekstra kostnadene som påløper for å sikre at soyabønnene som importeres er GMO-frie. Leseren av høringsforslaget kan dermed sitte igjen med et inntrykk av at Denofa er den eneste leverandør av soyamel som tilfredstiller kvalitetskravene for import av salmonella og GMO-fritt soyamel. Dette er imidlertid ikke tilfelle, det er nå flere produsenter fra GSP-land som kan levere soyamel av "Hard IP-kvalitet, d.v.s. at de har like gode sertifikater som soyamel fra Denofa. Vi mener derfor at påstanden om merkostnader hos Denofa ikke kan skyldes kvalitetssikringen rundt import av GMO-frie soyabønner. Merkostnaden må skyldes andre forhold som gir Denofa et høyere kostnadsnivå enn hva en finner hos konkurrentene.

At en aktør har et kostnadsnivå som ikke gjør han konkurransedyktig mener vi ikke kan danne grunnlag for at tollsatsene skal differensieres.

Hygienekravet som stilles til import av soyamel til Norge er svært strengt. Av en last på 1000 tonn soyamel skal det tas totalt 160 representative prøver, som så samles til 16 samleprøver, som tilslutt analyseres for salmonella. Mattilsynet forbyr bruk av importert soyamel dersom ikke alle prøvene er testet og funnet negative for salmonella. Selv om Denofa importerer soyabønner for viderebearbeiding til bl.a. soyamel, er de ikke underlagt det samme regelverket. Denofa er underlagt et norsk regelverk, dette innbefatter ikke testing av råvaren ved lasting eller lossing av soyamel. Denofa utfører en velrenommert internkontroll på anlegget som ivaretar forebygging og sikring mot spredning av evt. salmonella. Kraftfôrprodusenten kan også bruke Denofas soyamel umiddelbart etter lossing har skjedd. Regelverket ved import forutsetter således en høyere grad av kontroll nærmere fôrfabrikk og siden det norske regelverket for import av soyamel er så strengt, er det stor sannsynlighet for at evt. salmonella ville bli oppdaget. Når dette likevel ikke skjer last etter last, har vi etter hvert fått en stor tillit til at våre GSP-leverandører har veldig gode og trygge program for å forebygge og hindre spredning av salmonella. Kostnaden med kvalitetskontroll må en derfor forutsette er like store hos GSP-leverandører som for Denofa.

Den foreslåtte endringen av § 5, 3. ledd er vag, og kan tolkes i forskjellige retninger. Det nye forslaget til denne paragrafen har ikke referanse til GSP-systemet (Generalized System of Preferences), noe som kan føre til at import fra GSP-land kan få en konkurransemessig ulempe. GSP-ordningen er som kjent et system med generelle tollpreferanser ved import av varer fra utviklingsland. Det norske GSP-systemet er i motsetning til frihandelsavtalene et ensidig tilbud til U-landene¹. I forhold til de føringer som har blitt gjort politisk, med bl.a. åpning av soyaimport fra MUL-land, finner Fiskå Mølle det merkelig at en nå vil undergrave GSP-systemet.

Dagens system, hvor prisutjevningsbeløpet (PU) for soya og GSP-toll for soya er lik, er forutsigbart og konkurransenøytralt. Utfra de kommentarer som er gitt i høringen må intensjonen være at framtidig PU vil være betydelig under dagens GSP-tollsats for soya. I høringen er det imidlertid ikke nevnt noe om hvilke parameter som skal benyttes for beregning av PU, det foreslåtte systemet virker derfor både uforutsigbart og vanskelig å etterprøve. Utfra dette er det grunn til å anta at et høyere kostnadsnivå hos Denofa blir utjevnet med PU og at det med bakgrunn av informasjon fra Denofa blir opp til forvaltningens skjønn å sette nivået for framtidig PU. Dette mener vi er svært uheldig og vil undergrave muligheten for konkurranse innenfor handelen med soya til landbruket i Norge.

Statistikken som SLF har utarbeidet for år 2004 vedr. råvareforbruk til kraftfôr, viste at importen av soyamel utgjorde kun 545 tonn av et totalforbruk på 160.328 tonn. Importen utgjorde altså kun ca 0,3% av totalt forbruk (vedlegg 1). At vi har en viss import av soyamel øker samtidig sikkerheten i kraftfôrforsyningen i Norge. Ved en uforutsett stopp i forsyningen fra Denofa, ville man med det foreslåtte system få en u hensiktsmessig økning i kraftfôrprisen på grunn av prisøkning på alternativt soyamel, tap av tid på grunn av manglende forsyningslinjer/ relasjoner i utlandet samt en kortsiktig tvungen bruk av alternative proteinråvarer som ikke gir tilfredsstillende kvalitet av kraftfôret til sensitive produksjoner (fjørfe/smågris).

Vi vil også benytte anledningen til å kommentere påstanden i Jordbruksoppgjøret anno 2005 der partene er enige om at "...forbruket av proteinråvarer til kraftfôr har økt kraftig de siste

¹ Kilde: <http://www.toll.no/veileder/inn/preferansetoll.html>

årene og mer enn ønskelig og nødvendig". Vi stiller et stort spørsmål til hvem som har definert hva som er "ønskelig og nødvendig". Vi vet at de kraftfôrintensive produksjonene (svin, slaktekylling og kalkun) har økt mye de senere årene, og proteinnholdet i slike kraftfôr er mye høyere enn i tradisjonelle drøvtyggerfôr fra 90-tallet. Samtidig er det ingen tvil om at drøvtyggerfôret på 90-tallet gav for dårlig respons til melkekyrne, noe som har ført til at vi de senere år har fått en økning i proteinnivået i kraftfôret og gjennom dette en vesentlig forbedring i kvaliteten av denne kraftfôrgruppen. Endring i proteinnivået i kraftfôret har gitt en økning i proteinprosenten i melka og også en økning i melkeytelse. Gjennom dette er det relative dekningsbidraget blitt bedre for melkebøndene.

Vi viser også til Jordbruksavtalen anno 2005 der proteinfattige proteinråvarer nå får en konkurransemessig ulempe fordi disse i større grad presser ut det norske kornet i kraftfôret. Vi vil poengtere det faktum at soyamel er en relativt dyr råvare sammenlignet med norsk korn, og vil derfor gi en u hensiktsmessig økning i kraftfôrprisen om ekstra soyamel utenom det faglige proteinbehovet skulle erstatte deler av det norske kornet.

Vi må spørre oss hvilket scenario SLF ser for seg dersom Denofa faktisk satte ned prisen på sitt soyamel til samme nivå som konkurrenter fra GSP-land – ville dette også være en trussel mot norsk korn omsetningen? Bortsett fra den nevnte effekten av redusert proteinnhold i soyamel fra Denofa mener Fiskå Mølle at så ikke ville være tilfellet. I stedet ville Denofa få en økt omsetning til norske kraftfôrprodusenter.

Med bakgrunn i ovenforstående mener Fiskå Mølle at endringen i § 5, 3. ledd som foreslått er u hensiktsmessig og unødvendig.

Forslag til tollfastsetting av soyamel

Vi tillater oss å komme med et alternativt forslag som bedre vil verne om norsk kornomsetningen og som samtidig gir produsentene fra GSP-landene og Denofa en rettferdig konkurranse:

Dersom man endrer grunnlaget for tollsats/PU fra prisen hos Denofa til verdensmarkedsprisen for soyamel som tilfredsstiller norske kvalitetskrav, vil GSP-land og Denofa i praksis få samme konkurransevilkår.

Denofa vil etter dette ha en logistikkfordel med lokaliseringen i Fredrikstad. Dette, og eventuelt andre konkurransenøytrale forhold, må være de forhold norske kjøperne skal være villige til å betale en merpris for.

Vennlig hilsen

Leif Kåre Gjerde
Daglig leder
Fiskå Mølle AS

Kjell-Rune Vik, sign
Fagsjef optimering
Fiskå Mølle AS

Råvareforbruk til kraftfôr i Norge 2004

Kontaktperson G. Sandvik

Vareslag	I alt tonn	Opprinnelse		
		Importert	Norsk	% Norsk
Mais	37 107	37 107		-
Durra	30 265	30 265		-
Maisgrits	24 555	24 555		-
Hvete	140 523	20 451	120 072	85
Rug/rughvete	1 559	-	1 559	100
Bygg	544 949	2 231	542 718	99
Havre	316 026		316 026	100
Kli	82 545		82 545	100
Melasse	69 451	69 451		-
Annet karbo.	26 572	19 545	7 027	26
Sum karbo	1 273 552	203 605	1 069 947	84
D.fett	16 635		16 635	100
Annet fett	20 289	10 531	9 758	48
Sum fett	36 924	10 531	26 393	71
Sildemel	19 202		19 202	100
Maisgluten	28 787	28 787		
Soyamel	160 328	545	159 783	99
Rapspellets	69 679	69 577	102	
Oljefrø	19 841	10 602	9 239	47
Fiskeensilasje	8 274		8 274	100
Urea	3 641		3 641	100
Annet protein	9 703	7 792	1 911	20
Sum protein	319 455	117 303	202 152	63
Vitamin/mineral	77 694		77 694	100
Totalsum	1 707 625	331 439	1 376 186	81